

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Tom N. Pedersen, 5557 2119

Vår dato
06.12.2016
Dykkar dato
19.08.2016

Vår referanse
2016/10939 542.1
Dykkar referanse

Blom Fiskeoppdrett AS
Ulvøyvegen 130
5337 Rong

Avslag på søknad frå Blom Fiskeoppdrett AS om utviding av maksimal tillat biomasse på lokaliteten Rekeviki i Lindås kommune

---

Fylkesmannen avslår søknaden frå Blom Fiskeoppdrett AS om løyve til å utvide oppdrettsproduksjonen av laks og aure på lokaliteten Rekeviki i Lindås kommune. Avslaget er gitt i medhald av forureiningslova § 7 og § 11 femte ledd, og vurdert etter naturmangfaldlova §§ 8 til 12.

Vi viser til søknad frå Blom Fiskeoppdrett AS av 19. august 2016 som vart oversendt frå Hordaland fylkeskommune den 22. august 2016.

Blom Fiskeoppdrett AS søker om løyve til og auke i produksjon frå 1.560 tonn 3.120 tonn MTB på lokaliteten Rekeviki i Lindås kommune utan anleggsendring eller auka arealbruk.

Bakgrunn for søknaden

Blom Fiskeoppdrett AS ønskjer å auke produksjonen på lokaliteten Rekeviki. Søknaden vert grunngeve med at overgang til stor smolt gjer at fisken når stor vekt tidlegare. Dei har ønskje om å produsere fisk best mogleg og mest mogleg effektivt.

Planstatus

Blom Fiskeoppdrett AS søkte Lindås kommune om arealutviding på lokaliteten Rekeviki hausten 2014. Lindås kommune ga avslag på søknaden om dispensasjon frå kommuneplanen til etablering av anlegg med seks plastringar, jf. vedtak datert 4. mars 2015. Avslaget vart påklaga av Blom Fiskeoppdrett AS og Lindås kommune fatta nytt dispensasjonsvedtak 4. juni 2015, der Blom Fiskeoppdrett AS fekk løyve til eit halvparten så stort anlegg, eit anlegg med tre plastringar. Lindås kommune sitt dispensasjonsvedtak var mellom anne grunngeve søkjar sitt ønskje om å fornye anlegget, redusere miljøbelastninga ved at same avfallsvolum skulle spreiaast over eit større område, og betre fiskevelferd.

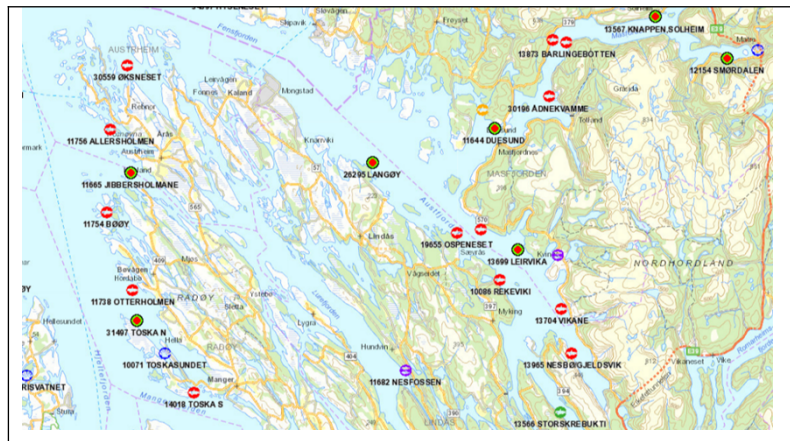
Fylkesmannen kan elles ikkje sjå at vi har fått dette siste vedtaket til klagevurdering.

Sjøområdet som resipient

Lokaliteten Rekeviki er plassert i vassførekomsten Austefjorden (0261040300-2-C) som i Vann-Nett står oppført med god økologisk tilstand. Som påverknad på vassførekomsten er det berre akvakultur som er teke med. Austefjorden er inste delen av Fensfjorden. Denne inste delen av fjorden har tre vassførekomster, når Dalafjorden og Hindenesfjorden blir teke med. Samla sjøareal for denne del av fjorden er 45,3 km². I dette fjordsystemet er det i dag 6 matfiskanlegg, eit stamfiskanlegg og eit settefiskanlegg. Anlegga i sjø har ei samla MTB på 14.040 tonn, eller 310 tonn MTB/km².

Fjordane i Nordhordland og fordelinga av matfiskanlegga. Det er flest anlegg inst i fjordane som i Masfjorden og Austefjorden.

Skjermdump frå *kystinfo.no*.

Andre område med høg oppdrettsproduksjon i Hordaland er Langenuen og Sørfjorden ved Osterøy. Her er det gjeve løyve til høvesvist 295 tonn MTB/km² og 325 tonn MTB/km². Desse to områda representerer kvart sitt ytterpunkt når det gjeld miljøtilhøve. Langenuen blir omtalt som eit straumsund, det går ein konstant og sterk straum frå mot nord gjennom Langenuen. Miljøgranskingane, både MOM B og MOM C, på lokalitetane i Langenuen er gode, og vi vurderer resipienten til å ha stor kapasitet. På den andre sida har vi Sørfjorden ved Osterøy. Dette fjordsystemet er har markerte tersklar og ligg i inste del av fjordsystemet. Her har 5 MOM C granskingar alle tekne i 2014 gått frå tilstandsklasse «god» til «mindre god» og «dårleg». Sidan 2011 har oksygenivået i djupvatnet i fjorden gått frå 60 til 70 % metning til like under 35 % metning, noko som klassifiserer resipienten i tilstandsklasse IV - «dårleg».

Matfisk- og stamfiskanlegga i Austefjorden og Hindenesfjorden.

Kartutsnitt henta frå *Vann-Nett.no*

Austefjorden sine resipienteigenskapar ligg ein stad mellom Langenuen og Sørfjorden. Vår kunnskap om resipienten er mangelfull. På dei sju mat- og stamfisklokalitetane er det gjort ei MOM C gransking, på lokaliteten Ospeneset i 2014. Dette er den ytste lokaliteten i vassførekomsten Austefjorden.

Det er ved tidlegare høve gjort resipientgranskingar i dette fjordsystemet i andre samanhengar. Desse granskingane er gjort i mindre terskelområde og sidefjoradar, der resipienttilhøva i nokre tilfelle ikkje er så gode (*VestBio rapport nr 3, 2005: Miljøundersøking i Lindås kommune 2004*). Desse resipientgranskingane er ikkje representative for heile vassførekomsten.

Det er gjort resipientgranskingar i 1980, 1992 og 2004 i Sævråsvågen, ved Myking, inst i Hindenesfjorden og i Dalafjorden/Vågane. Dette er terskla område og fjordbunnar der miljøtilstanden mest truleg er noko dårlegare enn ute i fjorden.

Lokaliteten si bæreevne

I søknaden frå Blom Fiskeoppdrett AS er det lagt ved ei MOM B gransking frå 2015 som synte tilstandsklasse 1. Denne MOM B granskinga vart gjort på nytt areal og før første

utsett i det nye plastringanlegget. Det er ikkje gjort MOM B gransking der anlegget ligg i dag og med fisk i anlegget.

Det er gjort to MOM B granskingar sidan første registrering av utsett i Altinn i 2011 på anlegget slik det tidlegare var plassert. Ingen av MOM B granskingane er gjort på maksimal belastning. Granskinga i januar 2013 vart gjort etter at anlegget vart tømt i desember 2012. Granskinga i juni 2014 vart gjort med ein biomasse på 838 tonn i anlegget. Lokaliteten vart tømt i november same året og med biomassetopp i august/september. Lokaliteten fekk tilstandsklasse 2 på begge granskingane. I rapporten skriv konsulenten:

- *Det blei påvist sterk lukt av hydrogensulfid i 5 av grabbprøvane.*
- *Det blei kun påvist gravande botndyr ved 3 av 7 prøvepunkt med primærsediment.*
- *Denne MOM-B granskinga viser at nærsona i lokaliteten er markert belasta med tilførsel av organisk materiale frå oppdrettsanlegget ved enkelte punkt.*

I 2015 vart det sett ut om lag 400 000 fisk på lokaliteten. Per oktober 2016 står det at 208 000 fisk og ein biomasse på nær 700 tonn. Det skal gjerast MOM B gransking no i haust, men den vil bli gjort med biomasse i anlegget som er om lag halvparten av tillaten MTB.

Blom Fiskeoppdrett AS søkte om arealutviding på lokaliteten Rekeviki i 2015 og grunnlag søknaden med at utviding av anlegget mellom anna ville føre til sikrere anlegg, betre miljøforhold under anlegget og auke fiskevelferd.

Søknaden i år er grunngeve med modernisering av drifta, kunne produsere best mogleg fisk på effektiv måte. Bruk av stor smolt gjer at fisken veks raskare og står kortare tid i sjø fører til trong for utviding av små lokalitetar.

Årleg produksjon er oppgitt til å vere 2.340 tonn. I Hordaland er dette medels produksjon på ein lokalitet som er klarert for ein MTB på 3.120 tonn.

Samfunnsnytte av tiltaket

Samfunnsnyttan av fiskeoppdrett ligg i matproduksjon, arbeidsplassar og verdiskaping. Dette tiltaket går ut på å auke produksjonen på ein lokalitet. Samfunnsnyttan av dette tiltaket har åleine liten påverknad på samla matproduksjon, arbeidsplassar og verdiskaping.

Naturmangfald

I databasane *Naturbase* og *Artskart* er det berre gjort registreringar av naturverdiar på land. Desse databasane har ingen registreringar knytt til sjø utanom nokre registreringar av sjøfugl. Dette inneber ikkje at det ikkje finst verdiar i området, men at det manglar registreringar.

Havforskningsinstituttet si *Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2016* kapittel 4.2.3 *Konsekvenser av luseinfeksjon på vill laksefisk* har med Lindås og Masfjorden for første gong. Som synt i tabell 4.2.5 er lakselusrelatert daudlegheit for Lindås estimert til 71%. Dette er det nest høgste talet for 2015 overvakinga der 22 fjordområde var med.

Kunnskapsgrunnlaget for å gje eit større utsleppsløyve er mangelfullt når det gjeld resipientgranskingar. På sju matfisklokalitetar er det gjort ei MOM C gransking. For lokaliteten Rekeviki er det ikkje gjort MOM B gransking med fisk i anlegget etter at lokaliteten vart flytta på i 2015.

Tidlegare resipientgranskingar frå 1980, 1992 og 2004 har blitt gjort i avgrensa delar av Austefjorden og har avgrensa verdi i denne samanhengen. Grunnlaget for å gje eit utvida utsleppsløyve blir vurdert å vere mangelfullt, jf naturmangfaldlova § 8.

Kunnskap om resipienten Austefjorden og området innafor vil auke etter kvart som det blir gjort MOM C-granskingar på lokalitetane. Alle lokalitetane i området med unntak av lokaliteten Nesbø/Gjeldsvik har vilkår i utsleppsløyvet om å gjennomføre ei MOM C gransking innan ei gitt frist.

Vi vurderer det som å vere ein risiko for at miljøet skal bli negativt påverka av å utvide produksjonen på lokaliteten Rekeviki. Her legg vi vekt på erfaringa vi har frå andre område med høg MTB/km². Fylkesmannen vurderer tiltaket som ikkje å vere tilstrekkeleg dokumentert, og føre-var-prinsippet blir lagt vekt på, jf. § 9 i naturmangfaldlova. I denne vurderinga har vi og tatt med meldingar vi har fått om planar om å utvide produksjonen på fleire av dei andre lokalitetane i Austefjorden.

Den samla belastninga på resipienten Austefjorden vil auke om det vert gitt løyve til utvida produksjon på lokaliteten Rekeviki. Den samla belastninga på denne vassførekomsten er allereie svært høg, med samla utsleppsløyve for meir enn 310 tonn MTB/km². Erfaring frå andre område syner at så høg produksjon er mogleg når vassutskiftinga er svært god slik som i Langenuen. Så høg produksjon fører til uakseptabel belastning i ein terskelfjord som Sørfjorden ved Osterøy. Ytterlegare auke i MTB i Austefjorden vil etter vår vurdering føre til auke i risiko for uakseptabel miljøpåverknad, jf. naturmangfaldlova § 10.

Lakselus og påverknad på villfisk er eit reelt problem, jf. risikovurderinga frå Havforskningsinstituttet. Det er og ein sterk empirisk samanheng mellom tal laks i bur i eit område (eller tal parasittvertar) og mengd lakselus som blir spreidd til villfisk i området. Det er ingen nasjonale laksefjordar i området, men Nordhordland har hatt sterke bestandar av sjøaure. Auke i MTB i området vil føre til større lusepress på villfisken. Det er denne samanhengen som er berejvelken i det føreslegne trafikklyssystemet for regulering av vekst i oppdrettsnæringa.

Dersom det syner seg at det kan bli naudsynt å setje inn tiltak for å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet, skal kostnadene berast av tiltakshavar, jf naturmangfaldlova § 11.

Konklusjon

Vedtak om avslag på søknaden om utviding av produksjonen på Rekeviki er heimla i forureiningslova § 7 og § 11 femte ledd.

Føre-var-prinsippet er fastsett i § 7 i forureiningslova og ytterlegare tydeleggjort i naturmangfaldlova si § 9. Prinsippet går ut på at det skal visast aktsemd med all verksemd som kan skade miljøet. Usikkerheit kan ikkje nyttast som argument til å føre vidare utslepp eller hindre nye utslepp. I dette ligg det og ein bevisbyrderegel og det er ikkje miljøstyresmaktene som skal føre bevis for moglege skadeverknader. Manglande resipientgranskingar vil vere grunnlag nok i seg sjølv til å gje avslag på utsleppsløyve.

Den samla produksjonen i Austefjorden er blitt så høg at ytterlegare auke kan føre til uakseptabel forureining av dette fjordsystemet og påverknad på habitat og utvalde artar. Vi har i dag ikkje kunnskap som tilseier at auke i utsleppa er forsvarlege. Vi har i denne vurderinga lagt vekt på den samla belastninga på resipienten og påverknad på villfisk i dette fjordområdet. Meir kunnskap om resipienten vil kome til etter kvart som det blir gjort MOM

C-granskingar på lokalitetane. Dette vil skje i løpet av dei neste to åra. For vill anadrom fisk er det allereie påvist at den negative påverknaden er uakseptabel høg.

Gebyr for sakshandsaming

Fylkesmannen tar sakshandsamingsgebyr for arbeidet med løyve. Reglane om gebyrinnkrevjing er gjeve i forureiningsforskrifta kapittel 39. Vi har plassert verksemda under gebyrsats 4 (lågaste sats), jf. forureiningsforskrifta § 39-4 om arbeid med fastsetjing av nye løyve. Verksemda skal betale 21 500 kroner i gebyr for sakshandsaminga. Miljødirektoratet sender faktura.

Verksemda kan klage på vedtaket om gebyrsats til Miljødirektoratet innan 3 veker etter at dette brevet er motteke, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ei eventuell klage bør vere grunngeven og skal sendast til Fylkesmannen i Hordaland. Ei eventuell klage fører ikkje automatisk til at vedtaket blir utsett. Verksemda må derfor betale det fastsette gebyret. Om Miljødirektoratet imøtekjem klagen, vil det overskytande beløpet bli refundert.

Klage

Partane i saka eller andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet, jf. forvaltningslova. Send klagen til Hordaland fylkeskommune innan tre veker etter at Hordaland fylkeskommune har fatta vedtak etter akvakulturlova.

Partane i saka har etter forvaltningslova §§ 18 og 19 rett til å sjå saksdokumenta. Fylkesmannen kan på førespurnad gi nærare opplysningar om sakshandsaminga.

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljøvernsjef

Tom N. Pedersen
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	Bergen
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Lindås kommune	Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ